Gemeente Amsterdam

Memo – Voorgenomen wijziging toeristenbelasting

Onderwerp	Voorgenomen wijziging toeristenbelasting
Ingebracht door	Directie Belastingen

Onderwerp
Voorgenomen wijziging toeristenbelasting

Dit memo gaat in op de gevolgen van een sprongsgewijze aanpassing van de tarieven van de toeristenbelasting van 12,5% naar 16% ingaande 2027, met daarna een jaarlijkse verhoging van 1% tot het niveau van 20% toeristenbelasting is bereikt.

Bij de voorbereidingen voor de nieuwe bestuursperiode is ter ondersteuning van de gesprekken aan de onderhandelingstafel via de staat van de programma's een eerste indicatie afgegeven van de te verwachten meeropbrengsten bij een tarief van 16% in 2030, waarbij het om structureel €60 miljoen per jaar zou gaan.

Geredeneerd kan worden dat 1% van de baten vanuit de toeristenbelasting ruwweg overeenkomt met €20 miljoen bij het huidige tarief van 12,5%. Wanneer dit tarief verhoogd wordt, bijvoorbeeld met 3,5% naar 16%, zou gesteld kunnen worden dat dit 3,5% x €20 miljoen = €70 miljoen aan meeropbrengsten betekent.

Daarbij is het redelijk om aan te nemen dat er markteffecten zullen optreden bij wijzigingen van het belastingtarief. In de begroting is rekening gehouden met een opwaartse ontwikkeling van de kamerprijzen, waarbij van jaarlijkse indexatie wordt uitgegaan conform de geharmoniseerde systematiek. Echter, verwacht mag worden dat die ontwikkeling zich niet zal voordoen bij een substantiële tariefverhoging. Of er sprake zal zijn van een prijsdaling is niet te voorspellen.

Bij de raming van de opbrengst van tariefverhoging ineens naar 16% en vervolgens oplopend naar 20%, wordt verondersteld dat de gemiddelde kamerprijs constant blijft ten opzichte van 2025. Daarmee staat de €70 miljoen meeropbrengsten al voor €15 miljoen in de boeken. De netto meeropbrengsten komen daarmee op €55 miljoen per jaar bij de eerste tariefsverhoging naar 16%.

Dit komt grosso modo overeen met de indicatieve opbrengst van €60 miljoen per jaar in 2030 zoals gepresenteerd in de staat van de programma's. Opgemerkt wordt dat hierbij geen rekening is gehouden met een eventuele volumedaling (vraaguitval).

Gemeente Amsterdam

Memo – Voorgenomen wijziging toeristenbelasting

De verdere oploop van het tarief leidt in 2030 tot een meeropbrengst van € 130 miljoen (6,5%-punt tarieftoename x €20 miljoen) die voor €50 miljoen reeds in de begroting is verwerkt. Rekening houdend met een minimaal volume effect (het aantal hotelovernachtingen) lijkt als netto meeropbrengst daarvan €75 miljoen in 2030 haalbaar. Deze structurele opbrengst per jaar zal nog verder kunnen toenemen in 2031, wanneer het tarief naar 20% is gebracht. Als er meer zicht is op de realisatie van de baten 2026 en 2027, na de eerste tariefsverhoging, kan het beeld van de meerjarenraming nader worden bijgesteld.

Nadrukkelijk wordt meegegeven dat er naar het inzicht van de ambtelijke organisatie belangrijke punten zijn die afweging verdienen bij deze tariefaanpassingen.

Het schoksgewijs verhogen van deze belasting, zeker wanneer invoering in de loop van het jaar plaatsvindt, kan tot stevige reacties vanuit de sector leiden. Daarbij is het van belang om een verhoging van de toeristenbelasting in samenhang te zien met de verhoging van de BTW (van 9% naar 21%) op logies die per 1 januari 2026 is doorgevoerd. Op dit moment ontbreekt overigens het zicht op de impact van deze maatregel op de sector.

Bij de uitvoering van de toeristenbelasting is de rol van de hotelondernemingen essentieel. De toeristenbelasting wordt weliswaar betaald door de overnachtende bezoekers van de stad, maar het zijn de hotels die de inhouding en de afdracht aan de gemeentelijke belastingdienst voor hun rekening nemen. Er is dan ook alle reden om bij de beoordeling van de uitvoerbaarheid van maatregelen op het gebied van de toeristenbelasting gedegen rekening te houden met de positie van de ondernemingen in de hotelbranche. Daarbij is het volgende voor de uitvoerbaarheid van belang. Er dient voldoende tijd voor invoering te worden gegeven. Het is in het belang van de uitvoering dat ondernemingen voldoende tijd krijgen om een verandering in belastingregels voor te bereiden. Naarmate een wijziging meer ingrijpend is, vergt die een langere termijn voor de invoering. Als vuistregel geldt dat voor een wijziging met een relatief geringe impact een termijn van een half jaar voldoende is, bij een wijzigingen met een grote impact is de uitvoering gebaat bij een termijn van (minimaal) een jaar.

Een forse verhoging van het tarief toeristenbelasting is zonder meer ingrijpend voor de ondernemingen in de hotelbranche. Het vergt van hen niet alleen een positionering ten aanzien van de prijsstelling, ook kan een dergelijke verhoging lopende contracten beïnvloeden als die voor een langere termijn worden gesloten. Voorspelbaarheid is voor deze ondernemingen belangrijk in de relatie tot hun klanten. De gemeente kan daaraan bijdragen door een voldoende lange termijn van invoering te hanteren. Het niveau van vrijwillige naleving door de ondernemingen in de hotelbranche is de afgelopen jaren in het algemeen gunstig geweest. Dit voor de uitvoering belangrijke gegeven kan onder druk komen te staan als een aanzienlijke verhoging van het tarief van de toeristenbelasting op een korte termijn zou worden ingevoerd.